

Connection of the company's development with the personnel issue

Dilnura TOSHTEMIROVA¹

Jizzakh state pedagogical institute

ARTICLE INFO

Article history:

Received February 2021

Received in revised form

28 February 2022

Accepted 20 March 2022

Available online

15 April 2022

Keywords:

globalization,
intellectual discoveries,
pedagogical system,
logical unity.

ABSTRACT

The article discusses the problems of education, in particular, the identification of the most reliable ways to update the content of education, the development and improvement of independent worldviews of teachers.

2181-1415/© 2022 in Science LLC.

DOI: <https://doi.org/10.47689/2181-1415-vol3-iss3/S-pp212-214>

This is an open access article under the Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ru>)

Jamiyat taraqqiyotining kadrlar masalasi bilan bog'liqligi

ANNOTATSIYA

Maqolada ta'limga muammolarni hal etish, xususan, ta'lim mazmunini yangilashning eng ishonchli yo'llarini belgilab olish, pedagog kadrlarning mustaqil dunyoqarashlarini rivojlantirish va takomillashtirish masalalari haqida fikr bildirilgan.

Связь развития общества с кадровым вопросом

АННОТАЦИЯ

В статье рассматриваются проблемы образования, в частности, выявление наиболее надежных путей обновления содержания образования, развития и совершенствования самостоятельного мировоззрения педагогов.

Ключевые слова:

глобализация,
интеллектуальное
открытие,
педагогическая система,
логическое единство.

---

¹ Teacher of the Department of Methods of Preschool Education, Jizzakh state pedagogical institute

Mamlakatimizda yangilanayotgan ta'lim mazmunini joriy etishda o'qituvchi maktabdagi asosiy shaxs hisoblanadi. Ta'lim mazmuni qancha yangilanmasin, yangi dastur, davlat ta'lim standartlari yaratilmasin, ularni ta'lim jarayoniga qanday darajada tatbiq etilishi, asosan, o'qituvchiga bog'liq bo'lib qolaveradi. Quvonchlisi shuki, O'zbekistonda dunyoni yangicha idrok etadigan, haq-huquqi uchun kurashadigan, o'z taqdirini xalqi, vatan taqdiri bilan bir deb bilib, faoliyat ko'rsatayotgan pedagog kadrlar shakllanmoqda. Ular ham hozirgi globallashuv jarayonida ajdodlar ma'naviy merosini va umumbashariy qadriyatlar, aqliy kashfiyotlarni barobar o'zlashtirmoqdalar. Qalbida milliy iftixor tuyg'usi, vatan muhabbatи jo'sh urgan bilimdon, dono, tadbirkor pedagoglar har bir mamlakatning salohiyatini, kelajagini belgilaydigan buyuk kuchdir. Jamiyatda yangi safarbar etuvchi yetuk pedagog kadrlar qancha ko'p bo'lsa, taraqqiyot imkoniyati ham shunchalik ko'p bo'ladi va ayni paytda yurt osoyishtaligi, siyosiy, ijtimoiy barqarorlik kafolati yuzaga keladi. Barcha ta'limi muassasalarida pedagog kadrlarning mustaqil dunyoqarashlarini rivojlantirish va takomillashtirish uchun yetarlicha sharoitlarni yaratish vazifalari belgilab qo'yilgan. Hozirgi paytda, yaratilayotgan elektron darsliklar, multimedia vositalari va metodik materiallardan unumli, o'z o'rnida va o'z vaqtida foydalanish asosiy masala qilib qo'yilgan bo'lib, bu zamon talabiga aylangan. Buning uchun birinchi galadagi masala bu:

- ta'lim tizimida faoliyat ko'rsatayotgan pedagog kadrlarning salohiyatini ko'tarish;
- o'qituvchilar, tarbiyachilarning ilg'or ish tajribalarini ommalashtirish, ularni rag'batlantirish, davlat mukofotlariga tavsija etish, o'qituvchilikning el yurt oldidagi obro'sini targ'ib qilish;
- ta'lim muassasalarini yetuk mutaxassis pedagogik kadrlar bilan to'liq ta'minlanishga erishish lozim bo'ladi.

Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev: "Shu ma'noda, bugungi kun o'qituvchisi universal mutaxassis, ham o'rgatuvchi, ham o'rganuvchi bo'lishi, ya'ni o'z ustida tinimsiz ishlashi, doimo izlanib yashashi kerak. Eng muhimi, o'qituvchi chinakam vatanparvar inson bo'lishi zarur. Qalbida o'z kasbiga, Vataniga mehr va sadoqat kuchli bo'lgan o'qituvchigina haqiqiy vatanparvar shaxsni tarbiyalay oladi", - deya ta'kidladi "O'zbekiston o'qituvchi va murabbiylariga yo'llagan tabrigi"da.

O'zbekistonda qisqa fursatlarda amalga oshirilgan jamiyat hayotidagi tub islohotlarni idrok qilish va ularga munosabatlar, shubhasiz, fuqarolarning yangicha qarashlarida, aniqrog'i ,dunyoqarashlarida namoyon bo'ladi. Har qanday faoliyat ma'lum maqsadni ko'zlaydi, maqsadga yetkazuvchi vositaga tayanadi va bu muayyan natija beradi. Pedagogik tizimda amal qiluvchi faoliyatning bosh maqsadi jamiyat, davlat va oila oldida o'z javobgarligini his etadigan, mustaqil fikrlaydigan shaxsni tarbiyalashdan iborat. Bu maqsadni ro'yogga chiqarishda ta'lim-tarbiyaning mazmuni, shakli va uslublari vosita o'rnida xizmat qiladi.

Pedagogik jarayon davomida ijtimoiy ahamiyatga molik bilim va ko'nikmalar o'quvchi tomonidan o'zlashtirilib, uning shaxsiy kamolotiga zamin tayyorlaydi. Demak, pedagogik jarayonda o'quv maqsadini aniq qo'ya olish didaktik jarayonlarning samaradorligini ta'minlaydi. Bu jarayonda texnologik tizim, ya'ni vositalar(nima yordamida), usullar(qanday yo'llar bilan), shakllar(qanday sharoitda) muhim rol o'ynaydi hamda bunda o'qituvchi yuqori namunadagi kasbiy mahorat egasiga aylanadi. Bugungi kunning yana bir ijtimoiy muammosi-bu o'qituvchining o'z kasbiga munosabatidir. Shu bois ham malakali kadrlar tayyorlash sifatini ta'minlash muhim ahamiyat kasb etadi.

Demak, ta'limdagi muammolarni hal etish, xususan, ta'lim mazmunini yangilashning eng ishonchli yo'llaridan biri bu raqobatbardosh yosh kadrlarni tayyorlash va ularni ta'lim muassasalariga jalb qilishdan iboratdir. Shuningdek, davlat ta'lim standartlari, o'quv dasturlari, darslik va o'quv qo'llanmalarni takomillashtirish bilan bir qatorda ta'lim metodlarini ham takomillashtirib borish, unda milliy yutuqlar bilan jahon tajribalarini ham qiyosiy o'rganish, muvofiqlarini ta'lim jarayoniga tatbiq etish ham o'ta muhim masaladir. Bu borada jahon ta'lim tizimi, ayniqsa, Finlandiya, Koreya, Yaponiya, Singapur, Germaniya, shuningdek, hamdo'stlik mamlakatlari ta'lim tizimini o'rganish, tahlil etish, taqqoslash maqsadga muvofiqdir. Ushbu masalalarni hal qilish uchun ham yuqori malakali, bilimi va zehni o'tkir, o'z shaxsiy fikri va qarashlariga ega bo'lgan kadrlar kerak bo'ladi. Ayni paytda O'zbekistonda uzlucksiz ta'limning barcha bosqichlari o'rtaida mantiqiy birlik bo'lgan uzviylik ta'minlangan tizim yaratilgan va u samarali ishlamoqda. Yangilanayotgan jamiyat a'zolarining savodxonlik darajasini yanada ko'tarish, ularning aql-zakovatini rivojlantirish, ishbilarmonlikning sir-asrorlarini o'rgatish, ularda mustaqillik va tashabbuskorlik tuyg'ularini uyg'otish va yanada tarkib toptirish zarur. Bu esa o'z-o'zidan har bir inson uchun qo'shimcha mas'uliyat hissini yuklab, mazkur tizim maqsadlarini amaliyatga joriy etish, boshqarish imkonini beruvchi innovation yondashuvni talab etadi. Zero, ta'lim muassasalarida yoshlar tarbiyasiga ta'sir etuvchi omil, birinchidan, tashqi muhit hisoblansa, ikkinchidan, bevosita ularga yetkazuvchi pedagoglarning shaxsiy va kasbiy mahorati hamda ota-onalar bilan hamkorlikdagi ishiga bog'iqdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Mirziyoyev Sh.M. "2017–2021-yillarda "Maktabgacha ta'lim tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori. T.: 2016-y. 29-dekabr.
2. Usmanova Maxfuza. Bolalarda muloqot ko'nikmalarini shakllantirish. Мактабгача таълим журнали, 3(Preschool education journal). (2021). Retrieved from <https://matinfo.jspi.uz/index.php/presedu/article/view/3973>.
3. Toshtemirova D. (2021). Nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'limni tashkil etishning mazmun mohiyati. Мактабгача таълим журнали.
4. Toshtemirova D. (2022). Tarbiyachining maktabgacha ta'lim tashkilotida ta'lim tarbiyaviy ishlarni tashkil etishdagi o'rni. Мактабгача таълим журнали, 1(Preschool education journal).
5. Toshtemirova D. (2022). Maktabgacha yoshdagi bolalarni rivojlantiruvchi o'yin turlarining xususiyatlari. Мактабгача таълим журнали, 1 (Preschool education journal).
6. Toshtemirova D. (2021). MTT va oila hamkorligida bolalarni milliylik ruhida tarbiyalash. Мактабгача таълим журнали, 3(Preschool education journal).
7. Toshtemirova D.S.Q. (2021). Bolalar nutqini rivojlantirishning o'yin faoliyatidan foydalanishning asosiy xususiyatlari. Academic research in educational sciences, 2(11), 1068–1073.
8. Toshtemirova D.S.Q. (2021). Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida mashgulot ta'lim berishning asosiy shakli sifatida. Academic research in educational sciences, 2(10), 922–926.
9. Toshtemirova D.S.Q. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida mashgulot-talim berishning asosiy shakli sifatida.
- 10.Toshtemirova D. (2022). Bolalarni jismoniy rivojlantirishda ta'lim markazlaridan foydalanish. Мактабгача таълим журнали, 1 (Preschool education journal).